

INHOUDSOPGAVE

PROTOCOL LEESPROBLEMEN EN DYSLEXIE.

- Protocol Dyslexie op basisschool DE SCHARE.
- Algemene informatie dyslexie.

Na blauw tabblad.

Dyslexieprotocol groep 1 en 2

Blz. 4-6

Na groen tabblad.

Dyslexieprotocol groep 3

Blz. 7-9

Vroegtijdige onderkenning en interventie in groep 3

- Algemene informatie.
- Stappenplan voor groep 3.

Na geel tabblad.

Dyslexieprotocol groep 4

Blz. 10-13

Onderkenning en aanpak van leesproblemen in groep 4.

- Algemene informatie.
- Stappenplan voor groep 4.

Na oranje tabblad.

Algemeen gedeelte dyslexieprotocol gr. 5 t/m 8

Blz. 14

- Dyslexieprotocol groep 5

Blz. 15-17

- Dyslexieprotocol groep 6

Blz. 18-20

- Dyslexieprotocol groep 7

Blz. 21-23

- Dyslexieprotocol groep 8

Blz. 24-26

Na rood tabblad.

- Bijlage 1: Checklist v.d. leerlijnen groep 1

Blz. 27-28

- Bijlage 2: Checklist v.d. leerlijnen groep 2

Blz. 29-30

- Bijlage 3: Format dyslexieprotocol groep 3

Blz. 31

- Bijlage 4: Format dyslexieprotocol groep 4 t/m 8

Blz.32

DYSLEXIEPROTOCOL VAN BASISSCOOL DE SCHARE.

Het Dyslexieprotocol dat op basisschool De Schare wordt gehanteerd, is afgeleid van het Protocol leesproblemen en Dyslexie.

Met dit protocol willen we als school bereiken dat leesproblemen vroegtijdig worden gesignaleerd en leerlingen optimaal worden begeleid.

Het protocol bevat duidelijke richtlijnen en stappenplannen.

Voor groep 1 en 2 zijn leerlijnen ontwikkeld. Deze leerlijnen zijn verwerkt in een checklist voor zowel groep 1 als groep 2.

In groep 3 t/m 8 zijn verschillende meetmomenten en interventieperiodes. Deze zijn verwerkt in een stappenplan.

ALGEMENE INFORMATIE LEESPROBLEMEN EN DYSLEXIE

Doel: Het Protocol Leesproblemen en Dyslexie is bedoeld om leerkrachten een houvast te geven bij het vroegtijdig onderkennen en aanpakken van leesproblemen.

Dyslexie is een stoornis die gekenmerkt wordt door hardnekkige problemen in de automatisering van de woordidentificatie (lezen) en/of schriftbeeldvorming (spelling).

Dyslexie gaat gepaard met tekorten in:

- De opbouw van orthografische, waaronder grafemische, representaties in het geheugen.
- Het flexibel gebruik van sublexicale kennis bij het lezen en spellen van onbekende woorden.
- De automatisering van lezen en spellen op woordniveau.
- De fonologische verwerking: klankbewustzijn, werkgeheugen, fonologische representaties.
- De snelheid van toegang tot / het ophalen van taal en symboolkennis.
- De perceptie van (bepaalde) spraakklanken.

Deze problemen komen tot uiting bij:

1 Het aanleren van geheugenkoppelingen:

- namen onthouden;
- kleurenkennis;
- getallenrij;
- versjes/liedjes;
- letterkennis;
- woordherkenning;
- woordvinding / vlot verwoorden.

2 Klankvolgordes (fonemisch bewustzijn):

- uitspraak (lmonde i.p. limonade; wokuul i.p.v. wolk);
- auditieve vaardigheden: analyse en synthese.

De erfelijke component: bij een kind dat uit een familie komt waarin dyslexie voorkomt, is de kans dat het zelf ook dyslectisch is ongeveer 40%.

De ernst:

Bij een kleine groep kinderen (ongeveer 2%) is er sprake van een ernstig vorm van dyslexie: het functioneel lezen blijft in de bovenbouw een ernstig probleem. Bij een grotere groep (ongeveer 10%) bereikt de technische leesvaardigheid in groep 5 een drempelniveau (ongeveer AVI 5) waarmee ze zich kunnen redden (meer leestijd, voorbereiding van teksten etc.) Vooral deze laatste groep kinderen kan de leeszwakke vaak camoufleren door compensatiemechanismen (bijv. een stevig ontwikkeld taalbegrip).

Het tempo waarin kinderen woorden herkennen is beïnvloedbaar tot een leeftijd van 9 à 10 jaar; daarna hebben hulpprogramma's op dit gebied weinig succes meer. Vroegtijdige signalering en hulp is daarom belangrijk.

Door een doubleren in groep 2 verlengen we de periode waarin kinderen moeten leren lezen.

De begeleiding van dyslectische kinderen moet gericht zijn op:

- het zo snel mogelijk bereiken van een zo hoog mogelijk niveau van automatisering van de woordherkenning en schriftbeeldvorming.
- Het kunnen omgaan met een laag niveau van deze automatisering (compenserende strategieën).
- Het voorkomen van intellectuele achterstand in verhouding tot het geheel van de individuele mogelijkheden.
- Het voorkomen of verminderen van emotionele en sociale gevolgen.

Meer achtergrond informatie kunt u vinden in het boek:

PROTOCOL LEESPROBLEMEN EN DYSLEXIE.

DYSLEXIEPROTOCOL GROEP 1 EN 2.

Preventie van Lees- en spellingproblemen in groep 1 en 2.

Belangrijk is het dat kinderen zich bewust worden van de relatie tussen gesproken en geschreven taal. Vanuit dit taalbewustzijn leren kinderen dat woorden zijn opgebouwd uit klanken en dat letters die klanken kunnen weergeven.

De leerlijn:

De ontwikkeling van beginnende geletterdheid kan gezien worden als een leerlijn waarop tussendoelen met bijbehorende leer- en onderwijsactiviteiten kunnen worden aangegeven. Deze leerlijn geeft de leerkracht een houvast, doordat de stappen die kinderen zetten op het gebied van beginnende geletterdheid in een diagnostisch kader geplaatst kunnen worden.

De volgende onderwerpen zijn in het kader van voorbereiding op het leren lezen van belang:

- Ervaringen opdoen met boeken en verhalen.
- Oriëntatie op geschreven taal.
- Fonologisch bewustzijn en taalspel.
- Opbouw van letterkennis.
- Functioneel schrijven en lezen.

Aan de hand van 7 tussendoelen wordt de ontwikkeling van de kleuters gevolgd.

1. Boekoriëntatie.
2. Verhaalbegrip.
3. Functies van geschreven taal.
4. Relaties tussen gesproken en geschreven taal.
5. Taalbewustzijn.
6. Alfabetisch principe.
7. Functioneel “schrijven” en “lezen”.

Opbouw letterkennis in groep 2.

In (2009-2010) is er in een vergadering tussen de leerkrachten van groep 2 en groep 3 afgesproken dat er vanaf de herfstvakantie gestart wordt met het aanleren van letters d.m.v. de klankgebaren van ‘Spreekbeeld’. Elke 3 weken worden 2 nieuwe letters aangeboden. Met de letter worden kleine oefeningen gedaan in de kring. Ook de kinderen van groep 1 doen hier aan mee. De kinderen van groep 2 krijgen tevens een letterboek waarin de aangeboden letters staan. (een kopie van de letter uit klankbeeld en een bladzijde met een creatieve verwerking van de letter) Hiermee willen we het kerndoel bereiken dat de inspectie voorschrijft. Dit doel is dat kinderen van groep 2 aan het einde van het schooljaar gemiddeld 10 tot 15 letters kennen.

Verzamelen en vastleggen van gegevens van kinderen in groep 1 en 2.

De ontwikkelingen van de kinderen in groep 1 en 2 worden d.m.v. leerlijnen gevolgd. De verschillende tussendoelen worden in deze groepen op diverse momenten aangeboden.

Om inzicht te krijgen welke onderdelen de leerlingen zich eigen gemaakt hebben, wordt in drie perioden (nov/mrt/jun) deze tussendoelen d.m.v. de checklist groep2 bekeken.

De leerlingen die na afname van de checklist opvallen, krijgen de periode daarna extra oefening in de groep. De leerkracht noteert in Dotcom bij aantekeningen welke extra oefeningen er gedaan worden. Indien deze leerling langdurige (langer dan 8 weken) extra hulp krijgt, maakt de leerkracht een handelingsplan in Dotcom.

De gegevens van de risicoleerlingen (= de leerlingen die in juni zich nog niet alle onderdelen eigen gemaakt hebben) worden bij de groepsbespreking overgedragen aan de leerkracht van groep 3.

De volgende stappen worden genomen:

- Stap 1: aanbieden van diverse leer- en onderwijsactiviteiten om de beginnende geletterdheid bij leerlingen in groep 1 en 2 te bevorderen.
(Suggesties: blz. 35 t/m 49 van het boek Protocol Leesproblemen en Dyslexie)
- Stap 2: afname van de checklist in november van groep 2 bij alle leerlingen. Deze checklist is verwerkt in de checklist van de leerlijnen.
- Stap 3: aanbieden van diverse leer- en onderwijsactiviteiten bij de leerlingen die bepaalde onderdelen van de checklist onvoldoende beheersen.
(blz. 35 t/m 49 van het boek Protocol Leesproblemen en dyslexie)
Hiervan wordt bij Aantekeningen (in Dotcom) genoteerd welke extra oefeningen er gedaan worden.
- Stap 4: afname van de checklist in maart van groep 2 bij alle leerlingen. Deze checklist is verwerkt in de checklist van de leerlijnen.
- Stap 5: aanbieden van diverse leer- en onderwijsactiviteiten bij de leerlingen die bepaalde onderdelen van de checklist onvoldoende beheersen.
(blz. 35 t/m 49 van het boek Protocol Leesproblemen en dyslexie)
Wanneer onderdelen van de vorige periode nog niet beheerst worden (en gesproken wordt van langdurige extra begeleiding), maakt de leerkracht een handelingsplan.
Tevens wordt gekeken of er eventueel dyslexie in de familie voorkomt.
- Stap 6: afname van de checklist in juni van groep 2 bij alle leerlingen. Deze checklist is verwerkt in de checklist van de leerlijnen.
- Stap 7: de leerlingen die na het invullen van de checklist eind groep 2 duidelijk opvallen, worden bij de groepsoverdracht uitgebreid doorgesproken. Zij starten de eerste periode van groep 3 met RT in de groep, op de nog niet beheerste onderdelen.
Tevens worden de handelingsplannen van de eventuele risicoleerlingen besproken.

DYSLEXIEPROTOCOL IN GROEP 3.

STAPPENPLAN GROEP 3.

Het schooljaar is verdeeld in 3 periodes. Aan elke periode is een meetmoment gekoppeld, waarop de leesontwikkeling van de lln. in kaart wordt gebracht.

Stap 1. Vaststellen van de beginsituatie.

Stap 2. Meetmoment 1: Herfstsignalering (okt.).

Stap 3. Interventie 1: Elementaire leeshandeling (okt. – jan/febr.).

Stap 4. Meetmoment 2: (Jan/febr.).

Stap 5. Interventie 2: Letterkennis en elementaire lees-, spelhandeling
(Jan/febr-Mei/juni).

Stap 6. Meetmoment 3: (Mei/juni) en Eindevaluatie.

Stap 1. Vastleggen van de beginsituatie.

Bekijken van:

- rapportageverslagen.
- Checklisten, behorende bij de leerlijnen.
- handelingsplannen van de risicoleerlingen.
- auditieve analyse / synthese van de eerste 8 items van Geelhoed.
(afname E2)
- de letterkennis van de kinderen (grafemen / fonemen) (afname E2)
- Bij nieuwe leerlingen op onze school, zoveel mogelijk informatie verzamelen (bijv. dossier vorige school).

Stap 2. Meetmoment 1: Herfstsignalering (oktober).

De volgende toetsen worden bij alle leerlingen, na kern 3 van VLL, rond de herfstvakantie afgenomen.

1. Grafementoets (VLL kern 3 leesboekje blz. 16 1^e item)
(streefdoel: 100% - 24 sec.)
2. Fonementoets (VLL kern 3 letterdictee) (streefdoel: 90%)
3. A. Woorden lezen (VLL kern 3 Veilig en Vlot)
B. Vervolg woorden lezen (protocol) voor de llmn. Die onvoldoende of twijfelachtig lezen bij A.
 - structureerwoorden (streefdoel: 100% - max. 13 sec.)
 - wisselwoorden (streefdoel: 80% - max. 60 sec.)
 - nieuwe woorden (streefdoel: 70% - max. 70 sec.)
4. Tekst lezen (protocol) (streefdoel: 85% - max. 2.5 min.)
5. Audant (Geelhoed) (streefdoel: dle 2)
6. Audisynt (Geelhoed) (streefdoel: dle 2)

De verzamelde gegevens van deze toetsen worden verwerkt in het voortgangsoverzicht herfstsignalering (VLL).

Indicaties voor extra leesbegeleiding kunnen zijn:

- kinderen die onder het gemiddelde scoren op de toetsen.
- kinderen die tot dan toe aangeleerde grafemen nog niet 100% beheersen en/of daar veel tijd voor nodig hebben.
- kinderen die bij afgeleide en nieuwe woorden veel fouten maken en/of daar veel tijd voor nodig hebben.
- kinderen die bij de toets "Tekst lezen" veel aarzelen, fouten maken en of veel tijd nodig hebben.

In het algemeen kunnen zwakke lezers getypeerd worden als leerlingen die met name moeite hebben met het snel en accuraat analyseren van woorden in losse klanken, het samenvoegen (synthetiseren) van losse klanken tot een woord, het aangeven van de positie van een klank in een woord en het hersynthetiseren van een woord als bepaalde klanken worden weggelaten of toegevoegd.

Stap 3: Interventie 1: Elementaire leeshandeling.

De interventie is gericht op:

- opbouwen van letterkennis (blz. 80 – 82)
- decoderen van klankzuivere woorden (blz. 82 – 85)
- de ontwikkeling van het fonemische bewustzijn (blz. 85 – 87)

Stap 4: Meetmoment 2: Letterkennis en elementaire lees-/spelhandeling (februari).

Dit meetmoment vindt plaats nadat alle letters in de methode zijn aangeboden (na kern 6) en wordt bij alle llnn afgenomen.

- | | |
|--|---|
| 1. Cito Technisch Lezen (leestechiek) | (streefdoel min. M3) |
| 2. Cito DMT 2009 | (streefdoel min. III-niveau) |
| 3. Cito Spelling 2006 | (streefdoel min. III-niveau) |
| 4. Cito Grafementoets | (streefdoel min. 80% goed)
(streefdoel min. 52 sec.) |
| 5. Fonementoets (VLLkern 6 contr.taak 3+4) | (streefdoel min 80% goed) |

De kinderen die tijdens de herfstsignalering onvoldoende scoorden bij auditieve analyse en synthese worden de volgende toetsen afgenomen.

- | | |
|----------------------------|---------------------------|
| 1. Audant | (streefdoel dle 6 mnd) |
| 2. Cito Auditieve synthese | (streefdoel min 80% goed) |

De kinderen die D of E scoren op DMT en/of leestechiek, wordt aanvullend afgenomen:

- | | |
|--------------------------|-----------------|
| 1.Cito AVI 2009 versie A | (streefdoel M3) |
|--------------------------|-----------------|

De handelingsplannen worden weer aangepast en /of opnieuw ingevuld.

Stap 5: Interventieperiode 3 (Jan/febr. – Mei/juni).

De kinderen die enkele onderdelen onvoldoende scoren krijgen extra begeleiding in de groep.
Dit wordt omschreven in een groepsplan.

Stap 6: Meetmoment 3 (Mei/juni) en Eindevaluatie.

In de periode Mei/ juni stelt de leerkracht het leesniveau van elke leerling in groep 3 vast met behulp van de volgende toetsen.

- | | |
|--|-------------------------------|
| 1. Cito DMT 2009 | (streefdoel: min. III-niveau) |
| 2. Cito Technisch Lezen leestechiek E3 | (streefdoel: min. III-niveau) |
| 3. Cito Technisch Lezen leestempo E3 | (streefdoel: min. III-niveau) |
| 4. Cito Begrijpend Lezen 2006 | (streefdoel: min. III-niveau) |
| 5. Cito Spelling 2006 | (streefdoel: min. III-niveau) |

Aanvullend op deze toetsen gaat de leerkracht bij de zwakke leerlingen de letterkennis en auditieve vaardigheden na.

- | | |
|----------------------------|---------------------------------|
| 1. Cito Grafemtoets | (streefdoel: 100% hoog en vlot) |
| 2. Audant | (streefdoel: dle 10 mnd) |
| 3. Cito Auditieve Synthese | (streefdoel: 90% hoog) |
| 4. Cito AVI 2009 versie B | (streefdoel: E3) |

Aan de hand van de resultaten van deze toetsen wordt er door de leerkracht de resultaten bekeken en bepaald welke leerlingen eventueel in aanmerking komen voor extra begeleiding bij de leerkracht. Er worden nieuwe indelingen gemaakt van de niveaugroepen in het groepsplan, handelingsplannen opgesteld of eventueel aangepast.

Om tot een eindverslag of eindoordeel te komen kan gebruik worden gemaakt van de volgende onderdelen zoals deze op blz. 112 en 113 zijn beschreven uit het boek Protocol leesproblemen en dyslexie.

DE GEGEVENS VAN DE AFGENOMEN TOETSEN WORDEN GENOTEERD IN HET FORMAT DYSLEXIE GROEP 3.

Daarna vindt er een groepsoverdracht plaats met de leerkracht van groep 4 waarin alle leerlingen en handelingsplannen worden doorgesproken.

Tevens vindt er een gesprek plaats met de ouders van de risicoleerlingen om de eventuele vorderingen te bespreken en de consequenties hiervan.

DYSLEXIEPROTOCOL IN GROEP 4

De leertijd voor het technisch en begrijpend lezen is per week minimaal 1 $\frac{3}{4}$ uur. Op basisschool de Schare besteden we hier 2 $\frac{1}{2}$ uur aan.

Tijdens weektaak is er een mogelijkheid voor de leerkracht om risicoleerlingen extra te begeleiden.

Leerlingen met een III, IV- of V-score worden zoveel mogelijk begeleid door de groepsleerkracht. De kinderen met een IV- of V score komen in het groepsplan in de zorggroep. Is de ernst dermate groot, wordt het een individuele leerling in het groepsplan met een handelingsplan.

De handelingsplannen worden bewaard in het leerling-dossier / digitale dossier dotcom.

Aan dyslectische kinderen worden de toetsen voorgelezen. En/of kinderen maken de toets op een vergroting.

Leestempo-toetsen/DMT- toetsen worden uitvergroot.

Omdat de technische lees- en spellingvaardigheid zich gedurende de hele basisschool nog ontwikkelt, is het van belang om bij alle leerlingen in groep 4 t/m 8 de voortgang van het lezen en spellen systematisch te volgen. Eventuele achterstanden kunnen zo tijdig worden opgemerkt en worden weggewerkt of geminimaliseerd.

Goede observaties tijdens de interventiemomenten en tijdens de lees- en schrijfactiviteiten in de klas zijn van essentieel belang, om de begeleiding nauw aan te laten sluiten op mogelijkheden en beperkingen van de leerling. Het hoofddoel bij dyslectische leerlingen is: met intensieve instructie, oefening en eventuele hulpmiddelen een zo hoog mogelijk niveau verkrijgen, zodat zij zich ondanks hun handicap zo optimaal mogelijk kunnen ontwikkelen.

De groepsleerkracht draagt zorg voor de afname van de toetsen. Deze neemt zelf de toetsen af, om zo een goed overzicht te behouden.

Eind groep 3 streven we naar het beheersen van AVI E3

Begin groep 4 gaan de kinderen die oefenen in AVI E3 of lager in groepjes lezen onder begeleiding van een ouder.

Naast Leestempo-toets en DMT-kaarten nemen we bij de kinderen, die een IV- of V score hebben op een of beide toetsen, AVI af om het technische leesniveau vast te stellen.

STAPPENPLAN GROEP 4

Het schooljaar is verdeeld in 3 periodes. Aan elke periode is een meetmoment gekoppeld, waarop de leesontwikkeling van de leerlingen in kaart wordt gebracht.

Stap 1. Vaststellen van de beginsituatie.

Stap 2. Interventieperiode 1 (aanvang schooljaar – okt.)

Stap 3. Meetmoment 1: (okt/nov.)

Stap 4. Interventieperiode 2 (nov/jan.)

Stap 5. Meetmoment 2: (jan/febr.)

Stap 6. Interventieperiode 3 (febr.- mei)

Stap 7. Meetmoment 3: (mei/juni)

Stap 8. Eindevaluatie (juni)

Stap 1. Vastleggen van de beginsituatie.

Bekijken van:

- leerlingoverzichten dyslexieprotocol groep 3 (2)
- eindevaluatie lnn. Groep 3
- rapport groep 3 (2)
- handelingsplannen, die de leerkracht van groep 3 heeft klaargezet.
- Bij nieuwe leerlingen op onze school, zoveel mogelijk informatie verzamelen (bijv. dossier vorige school).

Tevens worden bij de groepsoverdracht de risicoleerlingen besproken.

Stap 2. Interventieperiode 1

Voor zwakke lezers en/of spellers waarvan eind groep 3 is vastgesteld dat de extra begeleiding nodig is, maakt de leerkracht van groep 3 aan het einde van het schooljaar een handelingsplan. Dit plan wordt tijdens de groepsoverdracht besproken. Zodat de begeleiding in de eerste week van het nieuwe schooljaar kan starten.

De leerkracht probeert tijdens takenbord en andere momenten waarop de groep zelfstandig werkt, deze kinderen zoveel mogelijk te remediëren.

Ouders van deze kinderen brengen we bij aanvang en einde van de remediërende periode op de hoogte van de inhoud van het handelingsplan. Zij ondertekenen dit HP wanneer ze ermee akkoord gaan.

De interventie is gericht op:

- 1) technisch lezen geïntegreerd met begrijpend lezen. (blz.149 – 154)
- 2) spellen, gericht op het schrijven, maar gecombineerd met lezen. (stellen) (blz. 155 – 157)

Stap 3. Meetmoment 1: (okt/nov).

De volgende toetsen worden bij leerlingen afgenomen, die einde vorig schooljaar IV- of V scoorden. Dit om te kijken of deze leerlingen voldoende ondersteuning krijgen en vooruitgang boeken d.m.v. de remediëring.

Toetsen:

- 1) DMT (cito) (streefdoel min. III-niveau)

De verzamelde gegevens van deze toetsen worden verwerkt in Dotcom.

Tevens wordt er bij de risicokinderen het leerlingoverzicht bij gewerkt en terug gedaan in het leerling-dossier. Bij kinderen waar geen twijfel over bestaat, hoeft dit leerlingoverzicht dyslexie niet meer bijgewerkt te worden.

Voor de kinderen die op de toets III-, IV- of V - scoren, wordt een groepsplan opgesteld door de groepsleerkracht. Het kan voorkomen dat deze kinderen extra oefenstof mee naar huis krijgen om thuis extra in te oefenen.

Stap 4: Interventieperiode 2 (okt. - begin febr.)

De kinderen die III-, IV- of V - scoren krijgen extra begeleiding in de groep (groepsplan) opgesteld in DOTCOM.

De ondersteuning zal variëren in intensiteit en frequentie, afhankelijk van de ernst van de lees/spellingsproblemen.

Suggesties voor begeleiding; zie Hoofdstuk 4.5 in het Protocol leesproblemen en dyslexie voor groep 1-4.

Stap 5: Meetmoment 2 (jan./feb.).

De volgende toetsen worden bij alle llnn. Afgenomen.

Toetsen:

- | | |
|---------------------------------------|------------------------------|
| 1. Cito Begrijpend Lezen | (streefdoel min. III-niveau) |
| 2. Cito Spelling M4 | (streefdoel min. III-niveau) |
| 3) Cito Technisch lezen; Leestempo M4 | (streefdoel min. III-niveau) |
| 4. Cito DMT 2009 | (streefdoel min. III-niveau) |

Voor spelling maakt de groepsleerkracht een foutenanalyse voor alle leerlingen, door in LOVS de “foute antwoorden” aan te klikken.

Kinderen die een IV- of V score hebben voor DMT en/of leestempo, worden doorgetoetst met AVI kaarten.

Stap 6: Interventieperiode 3 (febr. – mei)

De kinderen die IV- of V - scoren, krijgen extra begeleiding in de groep (groepsplan) opgesteld in DOTCOM.

De ondersteuning zal variëren in intensiteit en frequentie, afhankelijk van de ernst van de lees/spellingsproblemen.

De kinderen met IV- of V - score voor spelling, krijgen de categoriefouten extra aangeboden en extra inoefening.

De kinderen met IV- of V - score voor leestempo en/of DMT oefenen middels duo-lezen en flitslezen.

Stap 7: Meetmoment 3 (mei/juni).

De volgende toetsen worden bij alle lln. afgenomen.

- | | |
|-----------------------------------|-------------------------------|
| 1. CITO DMT 2009 | (streefdoel: min. III-niveau) |
| 2. CITO Technisch Lezen;leestempo | (streefdoel: min. III-niveau) |
| 3. CITO Spelling E4 | (streefdoel: min. III-niveau) |

Kinderen die een IV- of V score hebben voor DMT en/of leestempo, worden doorgetoetst met AVI kaarten.

Stap 8: Eindevaluatie (juni)

Aan het einde van het schooljaar vult de groepsleerkracht het format “dyslexieprotocol groep 4 t/m 8 in voor de risicoleerlingen.

Tevens maakt hij/zij de handelingsplannen en/of groepsplannen (voor deze risicoleerlingen) voor het komende schooljaar klaar. Deze plannen worden besproken en doorgegeven tijdens de groepsoverdracht.

DYSLEXIEPROTOCOL IN GROEP 5 t/m 8

De leertijd voor het technisch en begrijpend lezen is per week minimaal 1 $\frac{3}{4}$ uur. Op basisschool de Schare besteden we hier 2 $\frac{1}{2}$ uur aan.

Tijdens weektaak is er een mogelijkheid voor de leerkracht om risicoleerlingen extra te begeleiden.

Leerlingen met een III, IV- of V-score worden zoveel mogelijk begeleid door de groepsleerkracht. De kinderen met een IV- of V score worden in het groepsplan bij de groep zorgleerlingen geplaatst. Bij een dermate grote achterstand komt het kind bij de individuele leerlingen en krijgt hij/zij een handelingsplan.

De handelingsplannen worden bewaard in het leerling-dossier / digitale dossier dotcom.

Aan dyslectische kinderen worden de toetsen voorgelezen. En/of kinderen maken de toets op een vergroting.

Leestempo-toetsen/DMT- toetsen worden uitvergroot.

Omdat de technische lees- en spellingvaardigheid zich gedurende de hele basisschool nog ontwikkelt, is het van belang om bij alle leerlingen in groep 5 t/m 8 de voortgang van het lezen en spellen systematisch te volgen. Eventuele achterstanden kunnen zo tijdig worden opgemerkt en worden weggewerkt of geminimaliseerd.

Goede observaties tijdens de interventiemomenten en tijdens de lees- en schrijfactiviteiten in de klas zijn van essentieel belang, om de begeleiding nauw aan te laten sluiten op mogelijkheden en beperkingen van de leerling. Het hoofddoel bij dyslectische leerlingen is: met intensieve instructie, oefening en eventuele hulpmiddelen een zo hoog mogelijk niveau verkrijgen, zodat zij zich ondanks hun handicap zo optimaal mogelijk kunnen ontwikkelen.

De groepsleerkracht draagt zorg voor de afname van de toetsen. Deze neemt zelf de toetsen af, om zo een goed overzicht te behouden.

Eind groep 4 streven we naar het beheersen van AVI E4

Begin groep 5 gaan de kinderen die oefenen in AVI E4 of lager in groepjes lezen onder begeleiding van een ouder.

Naast Leestempo-toets en DMT-kaarten nemen we bij de kinderen, die een IV- of V score hebben op een of beide toetsen, AVI af om het technische leesniveau vast te stellen.

DYSLEXIEPROTOCOL GROEP 5.

Het schooljaar is verdeeld in 3 periodes. Aan elke periode is een meetmoment gekoppeld, waarop de leesontwikkeling van de leerlingen in kaart wordt gebracht.

- Stap 1. Vaststellen van de beginsituatie.
- Stap 2. Interventieperiode 1 (aanvang schooljaar – okt.)
- Stap 3. Meetmoment 1: (Okt/nov.)
- Stap 4. Interventieperiode 2 (nov.-jan.)
- Stap 5. Meetmoment 2: (Jan/febr.)
- Stap 6. Interventieperiode 3 (febr.- mei.)
- Stap 7. Meetmoment 3: (Mei/juni)
- Stap 8. Eindevaluatie (juni)

Stap 1. Vastleggen van de beginsituatie.

Bekijken van:

- leerlingoverzichten dyslexieprotocol groep 4 (3)
- eindevaluatie llnn. groep 4
- rapport groep 4 (3)
- handelingsplannen, die de leerkracht van groep 4 heeft klaargezet.
- Bij nieuwe leerlingen op onze school, zoveel mogelijk informatie verzamelen (bijv. dossier vorige school).

Tevens worden bij de groepsoverdracht de risicoleerlingen besproken.

Stap 2. Interventieperiode 1

Voor zwakke lezers en/of spellers waarvan eind groep 4 is vastgesteld dat er extra begeleiding nodig is, maakt de leerkracht van groep 4 aan het einde van dat schooljaar een handelingsplan. Dit plan wordt tijdens de groepsoverdracht besproken. Zodat de begeleiding in de eerste week van het nieuwe schooljaar kan starten.

De leerkracht probeert tijdens de weektaak en andere momenten waarop de groep zelfstandig werkt, deze kinderen zoveel mogelijk te remediëren. Ouders van deze kinderen brengen we bij aanvang en einde van de remediërende periode op de hoogte van de inhoud van het handelingsplan. Zij ondertekenen dit HP wanneer ze ermee akkoord gaan.

De interventie is gericht op (zie hoofdstuk 4 en 5, Protocol leesproblemen en Dyslexie voor groep 5 -8):

- a) technisch lezen; (blz. 115 t/m 122)
- b) spellen, gericht op het schrijven, (blz. 123 t/m 129)

Stap 3. Meetmoment 1: (okt/nov).

De volgende toetsen worden bij leerlingen afgenomen, die einde vorig schooljaar IV- of V scoorden. Dit om te kijken of deze leerlingen voldoende ondersteuning krijgen en vooruitgang boeken d.m.v. de remediëring.

Toetsen:

1) DMT (cito) (streefdoel min. III-niveau)

De verzamelde gegevens van deze toets worden verwerkt in LOVS.

Voor de kinderen die op de toets III-, IV- of V - scoren, wordt een groepsplan opgesteld door de groepsleerkracht. Het kan voorkomen dat deze kinderen extra oefenstof mee naar huis krijgen om thuis extra in te oefenen.

Stap 4: Interventieperiode 2 (nov. - jan.)

De kinderen die III-, IV- of V - scoren, krijgen extra begeleiding in de groep (groepsplan) opgesteld in DOTCOM.

De ondersteuning zal variëren in intensiteit en frequentie, afhankelijk van de ernst van de leesproblemen.

Suggesties voor begeleiding zie H4 en H5 in het Protocol leesproblemen en dyslexie voor groep 5-8.

In het boek “Houvast bij leesproblemen en dyslexie op de basisschool”, staan ook veel bruikbare tips voor ouders.

Stap 5: Meetmoment 2 (jan/feb.).

De volgende toetsen worden bij alle lln. afgenomen.

1. DMT 2009 (streefdoel min. III-niveau)

2. Leestempo CITO M5 (streefdoel min. III-niveau)

3. Spelling CITO M5 (streefdoel min. III-niveau)

Voor Spelling maakt de groepsleerkracht een foutenanalyse voor alle leerlingen, door in LOVS de “foute antwoorden” aan te klikken.

Kinderen die een IV- of V score hebben voor DMT en/of leestempo, worden doorgetoetst met AVI kaarten.

Stap 6: Interventieperiode 3 (febr. – mei)

De kinderen die IV- of V - scoren, krijgen extra begeleiding in de groep (groepsplan) opgesteld in DOTCOM.

De ondersteuning zal variëren in intensiteit en frequentie, afhankelijk van de ernst van de leesproblemen.

De kinderen met IV- of V - score voor spelling, krijgen de categoriefouten extra aangeboden en extra inoefening.

De kinderen met IV- of V - score voor leestempo en/of DMT oefenen middels duo-lezen en flitslezen.

Stap 7: Meetmoment 3 (mei/juni).

De volgende toetsen worden bij alle lln. afgenomen.

- | | |
|----------------------|-------------------------------|
| 1. DMT 2009 | (streefdoel: min. III-niveau) |
| 2. Leestempo CITO E5 | (streefdoel: min. III-niveau) |
| 3. Spelling CITO E5 | (streefdoel: min. III-niveau) |

Kinderen die een IV- of V score hebben voor DMT en/of leestempo, worden doorgetoetst met AVI kaarten.

Stap 8: Eindevaluatie (juni)

Aan het eind van het schooljaar vult de groepsleerkracht het format “dyslexieprotocol groep 4 t/m 8 in voor de risicoleerlingen.

Tevens maakt hij/zij de handelingsplannen en/of groepsplannen (voor deze risicoleerlingen) voor het komende schooljaar klaar. Deze plannen worden besproken en doorgegeven tijdens de groepsoverdracht.

.

DYSLEXIEPROTOCOL GROEP 6.

Het schooljaar is verdeeld in 3 periodes. Aan elke periode is een meetmoment gekoppeld, waarop de leesontwikkeling van de leerling in kaart wordt gebracht.

- Stap 1. Vaststellen van de beginsituatie.
- Stap 2. Interventieperiode 1 (aanvang schooljaar – okt.)
- Stap 3. Meetmoment 1: (Okt/nov.)
- Stap 4. Interventieperiode 2 (nov.-jan.)
- Stap 5. Meetmoment 2: (Jan/febr.)
- Stap 6. Interventieperiode 3 (febr.- mei.)
- Stap 7. Meetmoment 3: (mei/juni)
- Stap 8. Eindevaluatie (juni)

Stap 1. Vastleggen van de beginsituatie.

Bekijken van:

- leerling-overzichten dyslexieprotocol groep 5 (3,4)
- eindevaluatie llnn. groep 5
- rapport groep 5 (3,4)
- handelingsplannen, die de leerkracht van groep 5 heeft klaargezet.
- Bij nieuwe leerlingen op onze school, zoveel mogelijk informatie verzamelen (bijv. dossier vorige school).

Tevens worden bij de groepsoverdracht de risicoleerlingen besproken.

Stap 2. Interventieperiode 1

Voor zwakke lezers en/of spellers waarvan eind groep 5 is vastgesteld dat er extra begeleiding nodig is, maakt de leerkracht van groep 5 aan het einde van dat schooljaar een handelingsplan. Dit plan wordt tijdens de groepsoverdracht besproken. Zodat de begeleiding in de eerste week van het nieuwe schooljaar kan starten.

De leerkracht probeert tijdens de weektaak en andere momenten waarop de groep zelfstandig werkt, deze kinderen zoveel mogelijk te remediëren.

Ouders van deze kinderen brengen we bij aanvang en einde van de remediërende periode op de hoogte van de inhoud van het handelingsplan. Zij ondertekenen dit HP wanneer ze ermee akkoord gaan.

De interventie is gericht op (zie hoofdstuk 4 en 5, Protocol leesproblemen en Dyslexie voor groep 5 -8):

- a) technisch lezen; (blz. 115 t/m 122)
- b) spellen, gericht op het schrijven, (blz. 123 t/m 129)

Stap 3. Meetmoment 1: (okt/nov).

De volgende toetsen worden bij leerlingen afgenomen, die einde vorig schooljaar IV- of V scoorden. Dit om te kijken of deze leerlingen voldoende ondersteuning krijgen en vooruitgang boeken d.m.v. de remediëring.

Toetsen:

1) DMT (cito) (streefdoel min. III-niveau)

De verzamelde gegevens van deze toets worden verwerkt in LOVS.

Voor de kinderen die op de toets III-, IV- of V - scoren, wordt een groepsplan opgesteld door de groepsleerkracht. Het kan voorkomen dat deze kinderen extra oefenstof mee naar huis krijgen om thuis extra in te oefenen.

Stap 4: Interventieperiode 2 (Nov/Jan.)

De kinderen die III-, IV- of V - scoren, krijgen extra begeleiding in de groep (groepsplan) opgesteld in DOTCOM.

De ondersteuning zal variëren in intensiteit en frequentie, afhankelijk van de ernst van de leesproblemen.

Suggesties voor begeleiding zie H4 en H5 in het Protocol leesproblemen en dyslexie voor groep 5-8.

In het boek “Houvast bij leesproblemen en dyslexie op de basisschool”, staan ook veel bruikbare tips voor ouders.

Stap 5: Meetmoment 2 (Jan/feb.).

De volgende toetsen worden bij alle lln. afgenomen.

1. DMT 2009 (streefdoel min. III-niveau)

2. Leestempo CITO M6 (streefdoel min. III-niveau)

3. Spelling SVS CITO M6 (streefdoel min. III-niveau)

Voor Spelling maakt de groepsleerkracht een foutenanalyse voor alle leerlingen, door in LOVS de “foute antwoorden” aan te klikken.

Kinderen die een IV- of V score hebben voor DMT en/of leestempo, worden doorgetoetst met AVI kaarten.

Stap 6: Interventieperiode 3 (Febr. –mei)

De kinderen die IV- of V - scoren, krijgen extra begeleiding in de groep (groepsplan) opgesteld in DOTCOM.

De ondersteuning zal variëren in intensiteit en frequentie, afhankelijk van de ernst van de leesproblemen.

De kinderen met IV- of V - score voor spelling, krijgen de categoriefouten extra aangeboden en extra inoefening.

De kinderen met IV- of V - score voor leestempo en/of DMT oefenen middels duo-lezen en flitslezen.

Stap 7: Meetmoment 3 (mei/juni).

De volgende toetsen worden bij alle lln. afgenomen.

- | | |
|----------------------|-------------------------------|
| 1. DMT 2009 | (streefdoel: min. III-niveau) |
| 2. Leestempo CITO E6 | (streefdoel: min. III-niveau) |
| 3. Spelling CITO E6 | (streefdoel: min. III-niveau) |

Kinderen die een IV- of V score hebben voor DMT en/of leestempo, worden doorgetoetst met AVI kaarten.

Stap 8: Eindevaluatie (juni)

Aan het eind van het schooljaar vult de groepsleerkracht het format “dyslexieprotocol groep 4 t/m 8 in voor de risicoleerlingen.

Tevens maakt hij/zij de handelingsplannen en/of groepsplannen (voor deze risicoleerlingen) voor het komende schooljaar klaar. Deze plannen worden besproken en doorgegeven tijdens de groepsoverdracht.

DYSLEXIEPROTOCOL GROEP 7.

Het schooljaar is verdeeld in 3 periodes. Aan elke periode is een meetmoment gekoppeld, waarop de leesontwikkeling van de leerling in kaart wordt gebracht.

- Stap 1. Vaststellen van de beginsituatie.
- Stap 2. Interventieperiode 1 (aanvang schooljaar – okt.)
- Stap 3. Meetmoment 1: (Okt/nov.)
- Stap 4. Interventieperiode 2 (nov.-jan.)
- Stap 5. Meetmoment 2: (Jan/febr.)
- Stap 6. Interventieperiode 3 (febr.- mei.)
- Stap 7. Meetmoment 3: (mei/juni)
- Stap 8. Eindevaluatie (juni)

Stap 1. Vastleggen van de beginsituatie.

Bekijken van:

- leerling-overzichten dyslexieprotocol groep 6 (3,4,5)
- eindevaluatie llnn. groep 6
- rapport groep 6 (3,4,5)
- handelingsplannen, die de leerkracht van groep 6 heeft klaargezet.
- Bij nieuwe leerlingen op onze school, zoveel mogelijk informatie verzamelen (bijv. dossier vorige school).

Tevens worden bij de groepsoverdracht de risicoleerlingen besproken.

Stap 2. Interventieperiode 1

Voor zwakke lezers en/of spellers waarvan eind groep 6 is vastgesteld dat er extra begeleiding nodig is, maakt de leerkracht van groep 6 aan het einde van dat schooljaar een handelingsplan. Dit plan wordt tijdens de groepsoverdracht besproken. Zodat de begeleiding in de eerste week van het nieuwe schooljaar kan starten.

De leerkracht probeert tijdens de weektaak en andere momenten waarop de groep zelfstandig werkt, deze kinderen zoveel mogelijk te remediëren.

Ouders van deze kinderen brengen we bij aanvang en einde van de remediërende periode op de hoogte van de inhoud van het handelingsplan. Zij ondertekenen dit HP wanneer ze ermee akkoord gaan.

De interventie is gericht op (zie hoofdstuk 4 en 5, Protocol leesproblemen en Dyslexie voor groep 5 -8):

- a) technisch lezen; (blz. 115 t/m 122)
- b) spellen, gericht op het schrijven (blz. 123 t/m 129)

Stap 3. Meetmoment 1: (okt/nov).

De volgende toetsen worden bij leerlingen afgenomen, die einde vorig schooljaar IV- of V scoorden. Dit om te kijken of deze leerlingen voldoende ondersteuning krijgen en vooruitgang boeken d.m.v. de remediëring.

Toetsen:

1) DMT (cito) (streefdoel min. III-niveau)

De verzamelde gegevens van deze toets worden verwerkt in LOVS.

Voor de kinderen die op de toets III-, IV- of V - scoren, wordt een groepsplan opgesteld door de groepsleerkracht. Het kan voorkomen dat deze kinderen extra oefenstof mee naar huis krijgen om thuis extra in te oefenen.

Stap 4: Interventieperiode 2 (Nov/jan.)

De kinderen die III-, IV- of V - scoren, krijgen extra begeleiding in de groep (groepsplan) opgesteld in DOTCOM.

De ondersteuning zal variëren in intensiteit en frequentie, afhankelijk van de ernst van de leesproblemen.

Suggesties voor begeleiding zie H4 en H5 in het Protocol leesproblemen en dyslexie voor groep 5-8.

In het boek “Houvast bij leesproblemen en dyslexie op de basisschool”, staan ook veel bruikbare tips voor ouders.

Stap 5: Meetmoment 2 (jan/feb.).

De volgende toetsen worden bij alle lln. afgenomen.

- | | |
|--|------------------------------|
| 1. DMT 2009 | (streefdoel min. III-niveau) |
| 2. Spelling SVS CITO M7 niet werkwoorden | (streefdoel min. III-niveau) |
| 3. Leestempo CITO 2009 | (streefdoel min. III-niveau) |

Voor Spelling maakt de groepsleerkracht een foutenanalyse voor alle leerlingen, door in LOVS de “foute antwoorden” aan te klikken.

Kinderen die een IV- of V score hebben voor DMT en/of leestempo, worden doorgetoetst met AVI kaarten.

Stap 6: Interventieperiode 3 (febr. – mei)

De kinderen die IV- of V - scoren, krijgen extra begeleiding in de groep (groepsplan) opgesteld in DOTCOM.

De ondersteuning zal variëren in intensiteit en frequentie, afhankelijk van de ernst van de leesproblemen.

De kinderen met IV- of V - score voor spelling, krijgen de categoriefouten extra aangeboden en extra inoefening.

De kinderen met IV- of V - score voor leestempo en/of DMT oefenen middels duo-lezen en flitslezen.

Stap 7: Meetmoment 3 (mei/juni).

De volgende toetsen worden bij alle lln. afgenomen.

- | | |
|---|-------------------------------|
| 1. DMT 2009 | (streefdoel: min. III-niveau) |
| 2. Leestempo CITO E7 | (streefdoel: min. III-niveau) |
| 3. Spelling CITO E7 niet werkwoorden | (streefdoel: min. III-niveau) |

Kinderen die een IV- of V score hebben voor DMT en/of leestempo, worden doorgetoetst met AVI kaarten.

Stap 8: Eindevaluatie (juni)

Aan het eind van het schooljaar vult de groepsleerkracht het format “dyslexieprotocol groep 4 t/m 8 in voor de risicoleerlingen.

Tevens maakt hij/zij de handelingsplannen en/of groepsplannen (voor deze risicoleerlingen) voor het komende schooljaar klaar. Deze plannen worden besproken en doorgegeven tijdens de groepsoverdracht.

DYSLEXIEPROTOCOL GROEP 8.

Het schooljaar is verdeeld in 3 periodes. Aan elke periode is een meetmoment gekoppeld, waarop de leesontwikkeling van de leerling in kaart wordt gebracht.

- Stap 1. Vaststellen van de beginsituatie.
- Stap 2. Interventieperiode 1 (aanvang schooljaar – okt.)
- Stap 3. Meetmoment 1: (Okt/nov.)
- Stap 4. Interventieperiode 2 (nov.-jan.)
- Stap 5. Meetmoment 2: (Jan/febr.)
- Stap 6. Interventieperiode 3 (febr.- mei.)
- Stap 7. Meetmoment 3: (mei/juni)
- Stap 8. Eindevaluatie (juni)

Let op: Bij alle leerlingen uit groep 8 wordt de drempeltoets afgenomen. Deze geeft een meting van de leerachterstanden, o.a. op het gebied van technisch lezen.

Wanneer de basisschool een vermoeden heeft van dyslexie worden de gegevens uit het dyslexieprotocol doorgegeven aan het voortgezet onderwijs. Er bestaat een mogelijkheid om bij de overgang (gr. 8- VO) alsnog een onderzoek te laten doen. Dit is een initiatief van WSNS genaamd: PROVO.

Stap 1. Vastleggen van de beginsituatie.

Bekijken van:

- leerling-overzichten dyslexieprotocol groep 7 (3,4,5,6)
- eindevaluatie lln. groep 7
- rapport groep 7 (3,4,5,6)
- handelingsplannen die de leerkracht van groep 7 heeft klaargezet.
- Bij nieuwe leerlingen op onze school, zoveel mogelijk informatie verzamelen (bijv. dossier vorige school).

Tevens worden bij de groepsoverdracht de risicoleerlingen besproken.

Stap 2. Interventieperiode 1

Voor zwakke lezers en/of spellers waarvan eind groep 7 is vastgesteld dat er extra begeleiding nodig is, maakt de leerkracht van groep 7 aan het einde van dat schooljaar een handelingsplan. Dit plan wordt tijdens de groepsoverdracht besproken. Zodat de begeleiding in de eerste week van het nieuwe schooljaar kan starten.

De leerkracht probeert tijdens de weektaak en andere momenten waarop de groep zelfstandig werkt, deze kinderen zoveel mogelijk te remediëren.

Ouders van deze kinderen brengen we bij aanvang en einde van de remediërende periode op de hoogte van de inhoud van het handelingsplan. Zij ondertekenen dit HP wanneer ze ermee akkoord gaan.

De interventie is gericht op (zie hoofdstuk 4 en 5, Protocol leesproblemen en Dyslexie voor groep 5 -8):

- a) technisch lezen; (blz. 115 t/m 122)
- b) spellen, gericht op het schrijven, (blz. 123 t/m 129)

Stap 3. Meetmoment 1: (okt/nov).

De volgende toetsen worden bij leerlingen afgenomen, die einde vorig schooljaar D of E scoorden. Dit om te kijken of deze leerlingen voldoende ondersteuning krijgen en vooruitgang boeken d.m.v. de remediëring.

Toetsen:

- 1) DMT (cito) (streefdoel min. III-niveau)

De verzamelde gegevens van deze toets worden verwerkt in LOVS.

Voor de kinderen die op de toets III-, IV- of V - scoren, wordt een groepsplan opgesteld door de groepsleerkracht. Het kan voorkomen dat deze kinderen extra oefenstof mee naar huis krijgen om thuis extra in te oefenen.

Stap 4: Interventieperiode 2 (nov/jan.)

De kinderen die III-, IV- of V - scoren, krijgen extra begeleiding in de groep (groepsplan) opgesteld in DOTCOM.

De ondersteuning zal variëren in intensiteit en frequentie, afhankelijk van de ernst van de leesproblemen.

Suggesties voor begeleiding zie H4 en H5 in het Protocol leesproblemen en dyslexie voor groep 5-8.

In het boek “Houvast bij leesproblemen en dyslexie op de basisschool”, staan ook veel bruikbare tips voor ouders.

Stap 5: Meetmoment 2 (Jan/ feb.).

De volgende toetsen worden bij alle lln. afgenomen.

- | | |
|--------------------------------------|------------------------------|
| 1. DMT 2009 | (streefdoel min. III-niveau) |
| 2. Spelling CITO M8 niet werkwoorden | (streefdoel min. III-niveau) |
| 3. Leestempo CITO 2009 | (streefdoel min. III-niveau) |

Voor Spelling maakt de groepsleerkracht een foutenanalyse voor alle leerlingen, door in LOVS de “foute antwoorden” aan te klikken.

Kinderen die een IV of V score hebben voor DMT en/of leestempo, worden doorgetoetst met AVI kaarten.

Stap 6: Interventieperiode 3 (Feb/mei)

De kinderen die IV- of V- scoren, krijgen extra begeleiding in de groep (groepsplan) opgesteld in DOTCOM.

De ondersteuning zal variëren in intensiteit en frequentie, afhankelijk van de ernst van de leesproblemen.

De kinderen met IV- of V - score voor spelling, krijgen de categoriefouten extra aangeboden en extra inoefening.

De kinderen met IV- of V - score voor leestempo en/of DMT oefenen middels duo-lezen en flitslezen.

Stap 7: Meetmoment 3 (Mei/juni).

De volgende toetsen worden bij alle lln. afgenomen.

- | | |
|----------------------|-------------------------------|
| 1. DMT 2009 | (streefdoel: min. III-niveau) |
| 2. Leestempo CITO E8 | (streefdoel: min. III-niveau) |

Kinderen die een IV- of V score hebben voor DMT en/of leestempo, worden doorgetoetst met AVI kaarten.

Stap 8: Eindevaluatie (juni)

Aan het eind van het schooljaar vult de groepsleerkracht het format “dyslexieprotocol groep 4 t/m 8” in voor de risicoleerlingen.

Deze gegevens worden doorgegeven aan het VO.

BIJLAGE 1: Checklist leerlijnen groep 1

CHECKLIST GROEP 1

<u>Algemeen</u>	<u>november</u>	<u>maart</u>	<u>juni</u>
Houding van de leerling			
Plezier op school	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Houdt zich aan regels	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Contact met klasgenoten			
Zoekt contact met klasgenoten	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Speelt samen	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Helpt klasgenoten	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Deelt met klasgenoten	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Voor zichzelf opkomen	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Contact met de leerkracht			
Komt spontaan iets vertellen	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Helpt de leerkracht	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Durft iets te vragen	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Kan omgaan met kritiek	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
<u>Werken en spelen</u>			
Houding van de leerling			
Plezier in werken	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Kan uit zichzelf beginnen	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Houdt aandacht bij het werk	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Anderen rustig laten werken	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Werkt zelfstandig	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Resultaat van het werk			
Maakt het werk af	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Werkt netjes	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Werkt geordend	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Werktempo	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
<u>Taalontwikkeling</u>			
Taalbeleving			
Vertelt uit zichzelf	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Luistert naar een ander	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Kan luisteroefeningen	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Mondeling taalgebruik			
Spreekt verstaanbaar	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Vertelt in begrijpelijke taal	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Kan een verhaal navertellen	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Geeft antwoord op vragen	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Vertelt graag uit zichzelf	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Taalbeschouwing			
Kent de kleuren	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Kent begrippen	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Herkent eigen naam	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Kan kijkoefeningen	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Woordenschat	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○

Rekenontwikkeling

Ruimtelijke oriëntatie	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Herkent getallen	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Benoemt getallen	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Telt synchroon	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○

Motorische ontwikkeling

Grove motoriek	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Fijne motoriek	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Tekenen	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Kleuren	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Knutselen	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○

BIJLAGE 2: Checklist v.d. leerlijnen groep 2

CHECKLIST GROEP 2

<u>Algemeen</u>	<u>november</u>	<u>maart</u>	<u>juni</u>
Houding van de leerling			
Plezier op school	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Houdt zich aan regels	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Contact met klasgenoten			
Zoekt contact met klasgenoten	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Speelt samen	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Helpt klasgenoten	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Deelt met klasgenoten	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Voor zichzelf opkomen	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Contact met de leerkracht			
Komt spontaan iets vertellen	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Helpt de leerkracht	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Durft iets te vragen	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Kan omgaan met kritiek	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
<u>Werken en spelen</u>			
Houding van de leerling			
Plezier in werken	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Kan uit zichzelf beginnen	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Houdt aandacht bij het werk	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Anderen rustig laten werken	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Werkt zelfstandig	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Resultaat van het werk			
Werkt met het takenbord	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Werkt netjes	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Werkt geordend	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Werktempo	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
<u>Taalontwikkeling</u>			
Taalbeleving			
Vertelt uit zichzelf	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Luistert naar een ander	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Kan luisteroefeningen	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Mondeling taalgebruik			
Spreekt verstaanbaar	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Vertelt in begrijpelijke taal	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Kan een verhaal navertellen	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Geeft antwoord op vragen	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Vertelt graag uit zichzelf	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Stelt vragen	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Schriftelijk taalgebruik			
Kan kijken oefeningen	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Schrijft eigen naam	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Letterkennis	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○

Taalbeschouwing

Kent de vormen	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Kent begrippen	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Herkent eigen naam	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Woordenschat	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Hakt woorden in letters (mrt)		○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Plakt letters tot woorden (mrt)		○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○

Rekenontwikkeling

Ruimtelijke oriëntatie	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Kent de cijfers van 1 t/m 10	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Inzicht in de getalrij t/m 10	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○

Motorische ontwikkeling

Grove motoriek	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Fijne motoriek	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Tekenen	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Kleuren	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○
Knutselen	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○

NAAM: _____

Geb.datum: _____

DYSLEXIEPROTOCOL

GROEP 3	Meetmoment 1 (oktober)	Meetmoment 2 (jan/febr)	Meetmoment 3 (mei/juni)
Onderdelen:			
Grafemetoets (VLL)	Aantal goed: O M V RV G Tijd: O M V RV G	Aantal goed: O M V RV G Tijd: O M V RV G	Aantal goed: O M V RV G Tijd: O M V RV G
Fonemetoets (VLL)	Aantal goed: O M V RV G	(VLL) Aantal goed: O M V RV G	XXXXXX
Woorden lezen (VLL)	Aantal goed: O M V RV G Tijd: O M V RV G	XXXXXX	XXXXXX
Tekst lezen (VLL)	Aantal goed: O M V RV G Tijd: O M V RV G	XXXXXX	XXXXXX
Audant	(dle zou moeten zijn= 3mnd) dle= mnd	(dle zou moeten zijn= 5/6 mnd) dle= mnd	(dle zou moeten zijn= 9/10 mnd) dle= mnd
Audisynt	(dle zou moeten zijn= 3mnd) dle= mnd	(dle zou moeten zijn= 5/6 mnd) dle= mnd	(dle zou moeten zijn= 9/10 mnd) dle= mnd
DMT	XXXXXX		
(AVI)	XXXXXX		
Spelling	XXXXXX		
Leestechiek	XXXXXX		
Leestempo	XXXXXX		

BIJLAGE 5: Format dyslexieprotocol groep 4 t/m 8

FORMAT DYSLEXIEPROTOCOL GROEP 4 T/M 8

Eindevaluatie leesinterventies groep 4 t/m 8					
Naam leerling: Geboortedatum: Vermoeden van dyslexie sinds: Dyslexie verklaring sinds:					
Toetsgegevens:	Groep 4	Groep 5	Groep 6	Groep 7	Groep 8
DMT 2009 (Eind)	_____	_____	_____	_____	_____
Leestempo CITO (Eind)	_____	_____	_____	_____	_____
Spelling CITO (Eind) niet-werkwoorden	_____	_____	_____	_____	_____
AVI (Eind) <i>Indien afgenomen</i>	_____	_____	_____	_____	_____
1. <u>Bijzonderheden t.a.v. het lezen:</u> ☐ Radende lezer ☐ Spellende lezer ☐ Letteromkeringen ☐ Klank/letter verwisselingen ☐ Anders, namelijk: _____					
2. <u>In welke periode zijn welke extra interventies aangeboden:</u> * PERIODE: _____ TOT _____ (= _____ WEKEN) * INTERVENTIES: ☐ Extra instructie (individueel) ☐ Verlengde instructie (klein groepje) ☐ Extra oefentijd ☐ Extra oefenstof (bijv. in de weektaak) ☐ Ralfie lezen ☐ Flits (..... x per week/x per moment) ☐ Lezen van wisselrijtjes ☐ Werken met een maatje ☐ Duo-lezen ☐ Anders, namelijk: _____					

Beschrijving van het leesproces (Wat valt je op bij deze leerling?)